

تۈرك يۇرتى

تۈركلەر فائىدەسىگە چالغىش

اون بىش كۈندە بىر چىقار

يىل ۷ - جلد ۱۴ - عمومى صاى ۱۵۹

۱۵ نۆز ، ۱۳۳۴ - صاى ۹

«سلطان قدر بوناچیزی وقتيله تورک اوجاغنک
تملی قورانلرک خدمتيله مشرف ایلمسه مکافاة»
قونفره مزک انعقادی هنگامده اوجاق ارکان
گرامنک بوامکدار درویشی یادودلشادیورمه لرینه
پایدار عرض شکران ایلم . حضور مولاناده
دودمان عالیشانلرک واولاد گرامنک کمال
اعتلاسه دعاخوان اولدیغمنک لطفاً تبلیغی نیاز
ایلم .»

درگاه حضرت مولانا پوست نشینی

محمد ولد

تورک اوجاغی قونفره سی رئیس محمد امین بک
«قیمتلی اوجاقیلرک استحقاقک فوقده
کوستردکلری توجهه متدارم . تورک
کنجالکنک علمی وفکری اتحادندن حصوله
کله جک معظم قونک قارشینده کائنات وضع
احترام آلاچقدرد . بونون روحله موقیتلر تمنی
ایدرم اقدام .»

امیر صکمت

تلغرافلرک قرائتی متعاقب دوقتور احمد
قیمی بک سابق ضبطی اوقودی وعیناً قبول
ایدلدی . امین عالی بک اداره هیئتندن بعضی
خصوصاتک استیضاحتی طلب ایدن برتقریر
ویرمشدی . تقریره اداره هیئت رئیس حمدالله
صبحی بک لازمکن جوابلری ویردی . بوجوابلر
عمومک آلتیشلریله تأیید ایدلکدن سوکره
اوجاقدن قیدی ترقین ایدیلن بعضی اعضا
حقنده احمد فاضل بکک تحریری وامین عالی
بکک شفاهی تقریرلری مذاکره قونیلدی .
حمدالله صبحی بک بویوک برهیئت مواجهه سنده
بوکی شخصی مسائل حقنده ایضاحات ویرمکده

معذور اولدیغنی افاده ایدرهک مسئله نک یا تشکل
ایتمک اوزره اولان حیثیت دیوانسه ویاخود
عمومی هیئتجه انتخاب ایدیله جک هر هانکی
بر انجمنه حواله سنی تکلیف ایتدی . دوقتور
توفیق رمزی ، احمد حق ، حسنی حامد
امضالری طاشیان واساساً عین فکری التزام
ایدن برتقریرک قرائتی اوزرینه مسئله نک
حیثیت دیوانسه حواله سی تقریر ایتدی . وروزنامه
موجبجه نظامنامه تعدیلاتنه کچیلدی . مفید
نجدت بک سوز آلمشدی . کرسی به کلدی .
واولا نظامنامه نک تعدیل ایدیلوب ایدیله میه جکی
حقنده دوشونمک لازمکلدیکنی ثانیآده نظامنامه
تعدیلاتنده غرب حکومتلرندن نه قدر بویوک
فعالیتلر ، نه درجه ده عظیم جهد وغیرتلر
صرف اولوندیغنی سوبله یه رک « نشان
اکثریتک بولونمادیغنی بوقونفره ده نه صورتله
تعدیلات یاییله بیلیر؟» دیدی وبوموضوع
اطرافنده برده تقریر ویردی .

سعدالله ، ذکریا ، شکری افلاطون بکلر
کچن اجتماعده بومسئله نک موضوع بحث ایدلدیکنی
ایضاح وماده لره کچلمه سنی تکلیف ایتدیلر .
مفید نجدت بکک تقریری اکثریتله رد اولوندی .
انجمنک ترتیب ایتدیکی نظامنامه لایحه سنک
برنجی ماده سی اوقونهرق عیناً قبول ایدلدی
وایکنجی ماده یه کچیلدی . بک زیاده مناقشه لره
معروض قالان بوماده انجمنندن شوشکلده
چیمه شدی : اوجاغک مقصدی تورکلرک
حرثی برلکنه ومدنی کالنه چالشمقدر .
اوجاغک فعالیت ساحه سی بالخاصه تورکیادر .
ماده نک ایکنجی فقره سنی تشکیل ایدن :
« اوجاغک فعالیت ساحه سی بالخاصه تورکیادر .»

ساحه سنده قالمقدن قورتوله میه جغنی افاده ایتدکدن صوکره کرچه سرگذشتلر آرقه سنده ، بویوک خیاللر پیشنده قوشمق امللرینی پرورده ایدنلر ایچین قافقاسه ، تورکستانه کیتمک پک زیاده آرزو ایدیلر بر فکر ایسه ده حقیقت پرست نظرلر قارشیسنده بواسته کک شعرلرله مالی بر خیال دن فضله بر قیمتی بولنه میه جغنی سویلدی . صوکره رایه وضع ایدلمسنی تکلیف ایتدی .

دوقتور فتحی بک ، خالده خانمه جواب ویردی : ماده نك اوقونوب مذاکره ایدلیکنی ، انجمن نامه نزهت ثابت بک لازمکن ایضاحاتی موضح ومفصل بر صورتده ویردکدن صوکره ماده نك رایه وضع ایدلمش اولدیغنی بناء علیه مسئله ده آکلاشیله مامزلق ادعاسنك دوعرو اوله میه جغنی درمیان ایتدی . بوسره ده اون دقیقه لق بر تنفس تکلیف ایدیلرک جلسه تعطیل ایدلدی .

نجیب عاصم بکک ریاستی آلتنده کشاد ایدیلن ایکنجی جلسه ده دخی عین مسئله مناقشه ایدلمکده ایدی . خالده خانم انجمنک دوشوندکلرینی محقق صورتده قبول ایتمه سنی آرزو ایتمه دیکنی فقط کچن جلسه ده کی مذاکره ده قاریشیقلاق اولدیغنی ایچون ماده نك تکرار رایه قولسنی تکلیف ایتدی . محمود وشکری افلاطون بکک مسئله نی تکرار قورجالا مانک دوعرو اوله میه جغنی سویلدیلر . حمدالله صبحی بک ده خالده خانمک شخصه هر زمان حرمت ایتدیکنی بیان ایتمکله برابر بوم مسئله ده محمود وشکری بکک فکرلرینه اشتراک ایده جکنی سویلدی . خالده خانم ، «بر فکر حقنده رأی ویره ن برکیمسه نك اون دقیقه

قیدی درحال اعتراضلری دعوت ایتدی . دوقتور شکری افلاطون ، حسین ، عباس ، وحمدالله صبحی بکک « بالخاصه تورکیا » قیدینک نظامنامه یه کچمسی دوعرو اولمادیغنی ، حقیقه ک زیاده محتاج معاونت اولان آناطولیدن ایشه باشلامق لازمکدیکنی تصدیق ایتمکله برابر قیدک نظامنامه یه مه یه وضعی ایله تورکچیلک فعالیتی غریب ایکی وضعیته القا ایدلمش اولاجغنی وبالن نتیجه بزدن آنجق وآنجق معنوی بریاردیم ایسته ن اوزاقده کی تورک قرده شلرمزک مغبر اولملری احتمال داخلنده بولندیغنی ذکر ایتدیلر . و (بالخاصه تورکیا) قیدینه لزوم اولمادیغنی بیان ایدیلر . انجمنک لایحه نی مدافعه یه مأمور ایتدیکی نزهت ثابت بک اوقیدک لزومی حقنده بوجه آتی ملاحظه لری سرد ایتدی : اومسئله انجمنده عریض وعمیق دوشونولمش ومناقشه ایدلمشدر . آناطولوتورککری بوتون تورک عالمنه نظراً داها بدبخت ، داها محتاج معاونت بر حالده در . حالبوکه آناطولو ایچین چالیشیرکن عینی زمانده خارج ایچون ده چالیشمغه قوت وقدرتمز ، استطاعتمز مساعددکلدر . بویوک توران خیالانی امیدلرله قارشیلماقله برابر فعالیتمزک اول امرده صرف تورکیایه حصر ایدلمه سی داها موافق اوله جغندن انجمن بوقیدی اورایه وضعه لزوم کورمشدر . محمودندیم بک (بالخاصه تورکیا) قیدی قالدیرلملیدر مآلنده برتقریر ویرمشدی . بوتقریر رایه وضع ایدیلرک اکثریته اقتران ایتدی .

خالده ادیب خانم سوز آلدی . عمومی تورانک برایده آل اولدیغنی فعال حیاتک آنجق آناطولیده اولاییله جکنی دیکر فکرلرک نظریات

توسط کارانه بر فکری احتسوا ایدیوردی .
طرفینک بو نقطه اطرافنده طوبیلاسمی پک ممکن دی
اساساً بو مسئله ده اکثریتک آرزوسنه تماماً رجمان
اولان حمدالله صبحی پک ده تصویبکار برطرزده
بیاناتده بولونمشدی .

بالخاصه تورکیا فکرینک اداره هیئت طرقدن
نظر دقته آلتسمی ایچین بونک یالکیز ضبطه یکمسی
قبول ایدلدی . بو صورتله مسئله هرایکی طرفک ده
آرزو و مرامنه موافق برطرزده حل ایدلمش
اولدی . مجلسده حاضر بولانلردن بردانه سنک
بیله مخالفتی وقوع بولمدهن اتفاق آرا ايله بو ماده
قید ایدلدی . الله ایدیلن نتیجه دن ممنون
اولماق قابل دکلدی . مهم بر اختلافه یول
آچمسی مأمول اولان بو اساسلی مسئله ده
هرایکی طرفک ده صرف شکله عائد اوفاق بر
نقطه دن صرف نظر عینی فکرده اولدقلری
میدانه چقییوردی . بو مناقشه لردن صوکره
اوقونان اوچونجی و دردنچی ماده لر عیناً قبول
ایدیله رک وقتک مساعده سز لکنه بناء کله جک
هفته طوبیلاقمق اوزره مجلس داغیلدی .

صوکره عینی قناعتده بولنه جفی شه سزدر . بناء
علیه تعیین اسمی ايله رایه وضع ایدلمسند هبیچ
برمحذور بولنه مز . دیدی . سعدالله پک ده
خالده خاتمک دوستونجه سسته اشتراک ایتدی .
مسئله ریاست طرقدن تکرار رایه وضع ایدیلره رک
اکثریتله (بالخاصه تورکیا) قیدینک طی ایدلمسنه
قرار ویرلدی .

کاظم نامی پک ده بو ماده اطرافنده بر
تکلیفده بولوندی : ماده یه (تورکلرک حرئی
ومدنی مرکزی استانبولدر) جمله سنک علاوه سنی
ایستدی . واسباب موجه درمیان ایدرک بو
فکری ایضاح ایتدی . شکری افلاطون ،
ذکریا ، حمدالله صبحی بکلر ، « بوفکر دوغرو
اولسه بیله نظامنامه یه قولنسنه حاجت یوقدر . »
مطالعهمسند بولوندی لر . رایه وضع اولنه رق
اکثریتله رد اولوندی . بوسره ده ادهم جعفر
پک « اوجانک فعالیت ساحه سی مرکزین
اعتباراً ک کیده قالمش تورک ایلدر . » مأللی
برتقریر ویردی . تقریر جداً تقدیره شایان

اوجونجی اجتماع

وتصدیق ایتک، حتی ممکنسه اداره، حرث، حیثیت
ومراقبه هیئتلرینی ده بالانتخاب درت هفته دنبری
تعدد ایدوب کیتمکده اولان قولغره جلسه لرینه
آرتق رنهایت ویرمک عزم واملی بارز برصورتده
کوزه چاریمقده ایدی . فی الحقیقه کچن هفته نک
اجتماعی برقچ عادی وقیمتسز مسئله دن صرف
نظر باشند باشه یالکیز ایلاک اوچ ماده نک
مذاکره سی اشغال ایتمشدی . بوجهتی نظر دقته

قولغره نک اوجونجی اجتماع ۵ تموز
۳۳۴ جمعه کوئی اوکله دن صوکره ایکیده وشاعر
محمد امین پک ریاستی آلتنده اولدی . سابق ضبط
بر معناد کاتب احمد قیجی پک طرقدن اوقونورق
بعض برلری ده کیشدلدر کدن صوکره عیناً قبول
اولدی . بودفعه اجتماع ایتش اولان قولغره
هیئتنده روزنامه یی تشکیل ایدن نظامنامه
لایحه سنی فضله مناقشه لره قابلمقسزین مذاکره

الہرق اجتماعك اوزايوب كېتمه سندن وبوصورتہ
اوجاق سعى وفعاليتك سورونجه ده قاله سندن
بحق اندیشه دار اولان هیئت عمومیه بودفعه
بك قطعی حرکت ایتكده ایدی. مقام ریاستك
جداً تقدیره شایان اوله جق درجه ده متین اداره سی
لتنده بودفعه کی اجتماع هان اوچ ساعتك نسبة قیصه
برمدت ایچنده اساس وداخلی نظام نامه لایحه لری
تماماً تدقیق وتصدیق ایتدی. اجتماعك دها
باشلانغچنده دوكتور جمیل شریف واحمد حق
بكر نظام نامه نك بقیه موادینی كوزدن كچیرمك
وظیفه سیله مكلف اون كشیك برهیئتك ایجاب
ایتدیكى تقدیرده انتخاب ایدیه بيلمسنى هیئت عمومیه
تكلیف ایتدیله. حسنی حامد، امین عالی وسعدالله
بكر ینه عینی اندیشه دن ملهم اوله رق هیئت عمومیه
مواجهه سنده تعامل وجهله بوتون ماده لرك او قومنسی
یالكز ایچلرندن مهم اولانلرینك مذاكره
ایدلمسنى درمیان ایتدیله. تقریر رایه وضع
اولوندی. بوطویلانمه نتیجه سنده نظام نامه
لایحه لری تماماً مذاكره ایده جكندن امین اولان
مجلس، اکثریتله تكلیفك لزوم سرلغنه قرار ویردی.
سعدالله بك سلطان محمد خان سادس
حضر تلرینك جلوسیله تاریخمزدده یكى بر دور
آچیلدیغندن بحثله یكى وبویوك خاقانمزه بر تبریک
تلغرافی چکیله رك قونغرله نك تعظیمات وتكریماتنك
عرض قیلنمسنی تكلیف ایتدی. تكلیف
آقیشلرله ومتفقاً قبول اولوندی.
متعاقباً انجمن نامنه مدافعا تده وایضاحاتده
بولونمق اوزره نزهت ثابت بك كرسی یه كلدی
وماده لرك مذاكره سنه باشلاندى. اوچونجی
ودردنجی ماده لر عیناً قبول ایدلدى.

بشننجی ماده و اوجاگ مقصدی قبول ایدن
 و آلتنجی ماده ده کی شرائطی احراز ایدن هر تورک
 و جاعه اعضا و له ورق آله بیه جکندن بحث ایدیوردی
 کامران بک اوجاق بر ایده آل مؤسسه سی اولدیغی
 ایچون آینه حق اعضا نك کیتدن زیاده کیفیتنه
 دقت ایتک لازم کلدیکنی یوکسکجه بر تحصیل
 کورمه مش ارککلرک بیه قید و قبول ایدلسنه
 طرفدار بولونمه یه جغنی بوکون وضعیت اجتماعی سی
 اعتباریه عمومیتله امله یی اولمقدن هنوز
 قور تولامیان قادیلغک بالخاصه یوکسک بر تحصیل
 و تربیه مظهر اوله مش اقسامنک اوجاعه
 آینه سنده هیچ بر فائده تصور ایده مدیکنی
 سوبلیدی . و «اوجاعه قادین اعضا کیرسین؛ فقط
 عالی بر تحصیل و تربیه کورمش اولمق شرطیه . .»
 دیدی . امین عالی بک «هر تورک» کله شامله سندن
 صوکره قادین؛ ارکک کله لرینک لزوم سزلغندن
 بحث ائدی .

علاقه می جهتیه بوماده ایله برلکده وبرکل
حائنده تذکر ایدلمی تنسیب ایدیلن آلتنجی،
یدنجی، سکزنجی، ماده لرده او قوندی. راو جاغه
اصلی اعضا اولمقلغك شرائطی مناقشه ایدلمکه
باشلاندی. بو خصوصده بر چوق تقریرلر
ویرلمشدی. بونلر بر برر کوریلدی ایسه ده هیچ بری
قبوله اقراران ایتدی. الیاس راغب وادیب بکلر او جاغه
اصلی اعضا اوله بیلمه نك مهم و چوق دو سونیه جك
بر مسئله اولدیغی و بو نقطه ده نقدر مشکلسندانه
حرکت ایدیلیرسه او قدر اصابت ایدلش اوله جغنی
بیان ایتدیلر. بونك اوزرینه ذکر یا بك اعضا
اوله جق نامزدلرك هیئت اداره قونترولی آلتنده
اوچ آیلق بر ستار کچیرملرینی تکلیف ایتدی.

لكن زهت ثابت بىكك انجمنك قويدىنى تقيداك
استىغار ايديله ميه چكىنى ايضاح سويلدىكى سوزلر
نتيجه سنده بوتكليف ده قبول اولونمىدى. وماده لر
عيناً ايقا ايدلدى . محمود نديم بىك اوجا قىليرك
سنوى ويره جىكلرى مبلغك قرق غروش يرينه
آلتشه چيقارلسنى برتقرير ايله تكليف ايتىمىدى .
بوتقرير قبول اولوندى . بونك اوزرينه شعبه
تشكىلاتى فصلنه كچىلدى . زهت ثابت بىك انجمن
نامنه « اوجا قىليردر » جمله سنى ايضاح ايتدى وبوكا
متفرع اوله رق شعبه تشكىلاتىك شىمدىلك
استانبول اوجاغى طرفدن رسماً قبول اولونمىه .
رق حال طيعى سنده براقلمه سنى ، هر هانكى بر
طرفده اوجاق آچايلمكه هر اوجاقلى صلاحيتدار
اولمقلىه برابر آچىلاچق بو اوجا قىلرك عادى بر
رابطه ايله مسؤلىته اشتراك ايدىرك استانبول
اوجاغى رىط ايدلمه سنى درميان ايتدى .
حمدالله صبى بىك ده عىنى فكرلره اشتراك
ايدرك خارجى شعبه لك استانبول اوجاغى

طرفدن اداره سى بونك انجمن غىر قابل اوله جىنى
حتى اوجاغىز انجمن شىمدىلك مضر اولمى
احتمال داخلنده بولنه جىنى سويلدى .
حسن فرىد ، مدحت ، مظهر وصالح بىكلر
انجمنك تنظيم ايتدىكى ماده يه « اداره هيتىك
موافقتيله آچىله بىلير » قىدىنك علاوه ايدلمىنى
برتقرير ايله تكليف ايتدىلر . بوتقرير قبول
اولوندى . محمد صالح بىك بوشرائطله آچىله جىق
شعبه لرده مركز نظامنامه سنىك تطبيقى مجبورى
اولدىغه دائر ماده يه بر قىد داها قوللمه سنى
سويلدى . بوده اكثريتله قبول ايدلدى ،
جىل شريف بىكك « آچىلمش اولان اوجا قىلرله
كوروشىلوب قبول ايدىلن اساس داخلنده
ممكئسه توحيد ايدلك خصوصئنده اداره
هيتىنه ويريله جىك صلاحيتك توضيحنى واهميتله
ضبطه كچيرىلمه سنى تكليف ايدىن تقريرى ده اكثريتله
اقتران ايتدى . ذكربا بىكك تشبىله جلسه اون
دقيقه استراحت اولونمق اوزره تعطيل ايدلدى .

- مابعدى كله جىك نسخه مئزده -

